

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/95/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5622010338
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Liptáková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5622010338.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Liptákovvej a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a Mgr. Anny Mihálikovej, na neverejnom zasadnutí konanom 13. decembra 2022 prejednal sťažnosť podanú prokurátorom proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. OT/31/2022 z 19.8.2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť prokurátora z a m i e t a , pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením, sp.zn. OT/31/2022 z 19.8.2022 podľa § 241 ods. 1 písm. f) Tr. por., s použitím § 348 ods. 1 písm. a) Tr. por. odmietol obžalobu prokurátora Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, č.k. 2Pv 230/22/5505-4 zo dňa 18.8.2022 a vec vrátil prokurátorovi.

Dňa 22.8.2022 okresnému súdu bola doručená sťažnosť prokurátora, ktorý uviedol nasledovné:

„Podanie opravného prostriedku odôvodňujem tým, že ako s rozhodnutím súdu, tak jeho dôvodmi, sa nestotožňujem, nakoľko vykonaným dokazovaním v konaní vedenom podľa § 204 ods. 1 Tr. poriadku nedošlo k závažným procesným chybám, tak ako to prezentoval súd, ktorými trpí prípravné konanie, ktoré predchádzalo podaniu obžaloby na tomto súde.

Nestotožňujem sa s odôvodnením súdu, ako aj jeho neakceptovaním, pokiaľ sa týka vyjadrenia V. H., zabezpečeného v zmysle § 203 Tr. poriadku, že si žiadnu škodu od obvineného - jeho syna, uplatňovať nebude a vec považuje za uzavretú. Vzhľadom na takéto vyjadrenie V. H. nemožno mu "nanucovať postavenie poškodeného", aj keď z čisto formálneho hľadiska, vzhľadom len na vlastníctvo poškodeného vozidla zn. Škoda Fábria, ev. čísla MI 059 BJ, je vedený ako vlastníak a držiteľ predmetného vozidla. Nie zanedbateľnou je aj skutočnosť, že obvinený A. H. si s otcom V. H. vymenili svoje vozidlá, teda obvinený A. H. mal zverené osobné motorové vozidlo zn. Škoda Fábria s prideleným EVČ: MI 059 BJ. Po akú dobu to uplatňovali, sa nevyjadřili. Preto vychádzajúc z vyjadrenia V. H., v spojení s výpoveďou obvineného A. H., jeho syna, nedošlo k porušeniu komplexu práv ako poškodeného V. H.

v superrýchlom konaní v zmysle § 204 Tr. poriadku. Podľa postoja V. H. a jeho vyjadrenia tomuto nebola zabránená možnosť uplatnenia si práva poškodeného podľa § 49 ods. 2 Tr. poriadku, nakoľko sa za poškodeného ani nepovažoval, s čím korešponduje jeho vyjadrenie, že žiadnu škodu od obvineného nebude uplatňovať a vec považuje za uzavretú. Ak aj napriek takémuto postoju poverený príslušník PZ takéto postavenie priznal V. H. vo vzťahu k ust. § 208 Tr. poriadku, nič na skutočnom procesnom postavení V. H. to nemení. Nie je preto namieste poukazovať v tomto prípade na ustálenú judikatúru podľa § 46 ods. 3 Tr. poriadku, že jednou zo základných podmienok na vyslovenie povinnosti nahradiť škodu je, aby poškodený svoj nárok voči obvinenému uplatnil. Bez splnenia tejto podmienky nemôže súd o náhrade škody rozhodovať (R 5/1968). Opakovane na tomto mieste upozorňujem a odkazujem, že V. H. neprejavil záujem akúkoľvek škodu (žiadnu) uplatniť a navyiac celú vec považuje za uzavretú.

Vzhľadom na tento postoj V. H., ktorý navyiac v podanom vysvetlení uviedol, že v súčasnej dobe nemá cestu do Lipt. Mikuláša a podľa zisteného vyjadrenia povereného príslušníka PZ ani neprejavil záujem s týmto sa bezprostredne osobne stretnúť, hoci podľa evidencie to bolo jeho poškodené vozidlo, ktoré zveril synovi. Tento jeho postoj len potvrdzuje a vyjadruje, že v predmetnej trestnej veci sa necíti byť poškodeným. Z uvedeného dôvodu pri maximálnej snahe povereného príslušníka PZ nebolo možné formalisticky dodržať ustanovenia § 49 ods. 1, ods. 2 Tr. poriadku, vzhľadom na postoj V. H., a preto porušenie tohto ustanovenia spochybňujem.

Keďže obvinený A. H. legálne používal zverené osobné motorové vozidlo výmenou za jeho s otcom, je sporné aj to, či v tomto prípade možno jednoznačne konštatovať, že trestným činom podľa § 289 ods. 3 písm. c) Tr. zákona došlo vo vzťahu k V. H. - otcovi obvineného k spôsobeniu škody na cudzom majetku. Z praktického postoja otca obvineného V. H. v trestnom konaní, ktorý prezentoval pri aplikácii ust. § 203 Tr. poriadku vyplýva, že v tejto trestnej veci nie je možné čisto formálne uplatniť zákonné vyjadrenie z ust. § 289 ods. 3 písm. c) Tr. zákona o spôsobení škody na cudzom majetku

(vo vzťahu k otcovi obvineného V. H.). Z uvedených dôvodov preto konanie A. H. nebolo možné kvalifikovať ani podľa ustanovení § 216 ani § 217 Tr. zákona.

Ďalším "prilepeným" dôvodom na odmietnutie veci, že nešťastným vyjadrením

o predbežnej výške škody je ovplyvnená aj otázka právnej kvalifikácie skutku, považujem

zo strany súdu za zavádzajúci. Pokiaľ podľa vyčíslenia škody Správou ciest ŽSK - závod Liptov, títo vyjadrili ako predbežnú vo výške 4 800,- eur, táto je pokiaľ sa týka výšky dostatočná na to, aby konanie obvineného bolo kvalifikované podľa § 289 ods. 3 písm. c) Tr. zákona, nakoľko táto už nižšia ani nemôže byť a súčasná vyčíslená škoda, aj keď je uvádzaná ako predbežná, zodpovedá väčšej škode podľa § 125 Tr. zákona. Poškodené dva kusy zvodidiel podľa zabezpečeného vyčíslenia škody predstavujú materiálové náklady - priamu škodu vo výške 2 x 2 400,- eur, čo je spolu 4 800,- eur. Keďže v súčasnej dobe nie je možné zabezpečiť ich urýchlené opravenie - výmenu a osadenie (nebránia riadnemu užívaniu cesty II/584), pri súčasnom nedostatku finančných prostriedkov, stagnácii opráv ciest, spojených

s prioritou ich realizácie, kde majú byť prednostne vynaložené finančné prostriedky použité, nie je možné očakávať, že v krátkej dobe dôjde k reálnej oprave poškodených zvodidiel,

v súvislosti s ktorou sa očakávajú ďalšie nepriame náklady, súvisiace s uvedením

do pôvodného stavu poškodenej cesty, k čomu sa poškodená strana objektívne aj pre krátkosť času nedokázala vyjadriť pri súčasnej inflačnej špirále stavebných prác. Tieto ďalšie náklady by objektívne mali reálne zmeniť - navýšiť výšku spôsobenej škody, nie však do takého rozsahu, aby dosiahli výšku značnej škody, ako to má na zreteli ust. § 125 Tr. zákona.

V neposlednom rade je potrebné dať súdu do pozornosti, že vyjadrenie zástupcu poškodenej strany Ing. O. U. za Správu ciest ŽSK - závod Liptov, že ich organizácii vznikla škoda približne vo výške 4 800,- eur, pričom presnú výšku budú vedieť až po celkovej oprave vozidiel. Uvedenú škodu si ako spoločnosť budú uplatňovať z povinného zmluvného poistenia vinníka dopravnej nehody, pričom podľa § 46 ods. 7 Tr. poriadku sa vzdávajú svojich procesných práv, ktoré im ako poškodenému Trestný poriadok priznáva. Z uvedeného dôvodu namietané vyčíslenie škody v superrýchlom konaní - len ako predbežný výpočet škody, nepovažujem za také závažné pochybenie, ako to prezentuje v napadnutom uznesení súd, keďže v trestnom konaní poškodená strana ani nepovažuje uhradiť nimi vyčíslenú škodu.

Vo svetle uvádzaného preto dozorujúci prokurátor súdom namietanom postupe nevzhlíada procesné pochybenia, objektívne brániace vo veci meritórne rozhodnúť aj

s poukazom na zásadu rýchlosti a hospodárnosti trestného konania.

S poukazom na všetky vyššie uvádzané skutočnosti si preto dovoľujem sťažnostnému Krajskému súdu Žilina navrhnúť, aby v intenciách § 194 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku zrušil uznesenie Okresného súdu Lipt. Mikuláš zo dňa 19.8.2022 č.k. OT/31/2022 a súdu prvého stupňa uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.“

Podľa § 192 ods. 1 Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Krajský súd, ako nadriadený orgán, v súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Tr. por., v ktorom je vyjadrený obmedzený revízny princíp, potom, ako nezamietol sťažnosť z dôvodov § 193 ods. 1 písm. a) alebo b), na základe sťažnosti preskúmal napadnutý výrok uznesenia, a to zo všetkých hľadísk, bez ohľadu na to, či tieto hľadiská sú alebo nie sú v sťažnosti uvedené, a jednak správnosť postupu konania, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré mohli spôsobiť

nesprávnosť napadnutého výroku uznesenia. Pri plnení revízieho princípu preveril z právnej stránky, či v celom konaní, v priebehu ktorého sa vytvárali podklady pre napadnuté uznesenie, nedošlo k porušeniu Trestného zákona, Trestného poriadku alebo iných mimotrestných právnych predpisov, ktoré sú súčasťou právneho poriadku, lebo právo nemôže byť založené na neprávne.

Sťažnosť proti uzneseniu, ktorým bola odmietnutá obžaloba prokurátora a vrátená vec prokurátorovi, je prípustná v súlade s ustanoveniami § 185 ods. 1, 2 Tr. por., § 241 ods. 4 Tr. por., bola podaná oprávnenou osobou v zmysle § 186 ods. 1 Tr. por. a v lehote stanovenej § 187 ods. 1 Tr. por.

Nadriadený súd je toho názoru, že napadnuté uznesenie obsahuje všetky zákonom stanovené kritériá z hľadiska jeho formy a obsahu. Uznesenie je presvedčivé, zrozumiteľné a neponecháva nadriadenému súdu otvorenú žiadnu otázku, ktorú by bolo potrebné riešiť. Nadriadený súd si osvojuje dôvody napadnutého uznesenia, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje, a považuje za nadbytočné správne závery súdu prvého stupňa vo svojom rozhodnutí opakovať, a to preto, lebo v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého stupňa a nadriadeného súdu tvoria jednotu a v prípade, ak si nadriadený súd osvojuje správnosť záveru napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, je potom jeho úlohou zamerať sa na riešenie sťažnostných námietok prokurátora.

V širších súvislostiach krajský súd poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko z 19.12.1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59-60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea v. Romania, rozsudok z 15.2.2017 k sťažnosti č. 19997/02, § 33; Hirvisaari v. Finland, rozsudok z 27.9.2001 k sťažnosti č. 49684/99, § 31, § 33).

Možno konštatovať, že konanie obvineného A. H. smerovalo voči majetku nielen poškodenej Správy ciest Žilinského samosprávneho kraja - závod Liptov, ale aj voči poškodenému V. H. - majiteľovi motorového vozidla značky Škoda Fabia, ev. č. MI 059 BJ. Krajský súd v súlade s názorom sudkyne pre prípravné konanie má za to, že obom subjektom prináleží procesné postavenie poškodeného a s oboma subjektmi sa malo konať porovnateľným, zákonom predvídaným spôsobom.

Podľa § 49 Tr. por. orgán činný v trestnom konaní a súd je povinný poškodeného o jeho právach poučiť podľa tohto zákona a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.

Ustanovením § 49 Trestného poriadku sa do veľkej miery realizuje transpozícia smernice európskeho parlamentu a rady 2012/29/EÚ z 25.10.2012. Účelom je v tejto časti trestného konania zabezpečiť poškodenému určitý „nadštandard“ vo forme takých informácií, ktoré sú preňho nevyhnutné v dôsledku spáchania trestného činu. Okrem v podstate už štandardnej úpravy, kedy je orgán činný v trestnom konaní povinný pri prvom kontakte

s poškodeným poskytnúť mu v písomnej forme informácie o jeho právach v trestnom konaní a o organizáciách na pomoc poškodeným, vrátane služieb nimi poskytovaných a takisto je povinný poškodeného o jeho právach poučiť a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie, pribudla špecifická úprava. Špecifická v tom, že podľa Trestného poriadku, ak je spôsobilosť poškodeného rozumieť poučeniu ovplyvnená jeho osobnými vlastnosťami, poškodenému sa jeho práva primerane vysvetlia tak, aby tomu rozumel. Cieľom je poučiť poškodeného o jeho právach takým spôsobom, aby bol poškodený spôsobilý takému poučeniu reálne porozumieť. Možno povedať, že z povahy veci je zrejmé, že rozsah poskytnutých informácií by mal určiť orgán činný v trestnom konaní v závislosti od okolností danej veci a osoby poškodeného. Ide napríklad o informácie o možnostiach poskytnutia nevyhnutnej zdravotnej starostlivosti,

o druhoch špecializovanej podpory, vrátane psychologickkej podpory, o ostatných druhoch podpory, ktorá sa mu môže poskytnúť, a o náhradnom ubytovaní, o postupoch týkajúcich sa podania trestného oznámenia a o postavení poškodeného v súvislosti s týmito postupmi,

o podmienkach poskytnutia ochrany v prípade hrozby nebezpečenstva ohrozenia života alebo zdravia, alebo značnej škody na majetku, o podmienkach získania prístupu k právnomu poradenstvu alebo právnej pomoci, o práve na tlmočenie a preklad, o opatreniach na ochranu jeho záujmov, o ktoré môže požiadať, ak má bydlisko v inom členskom štáte Európskej únie, o postupoch domáhania sa nápravy v prípade porušenia svojich práv v trestnom konaní

zo strany orgánov činných v trestnom konaní, o možnosti a podmienkach uzavretia zmluvy, o možnosti a podmienkach náhrady trov poškodeného a ďalšie. Je dôležité poznamenať, že v podstate ide primárne o počiatkové informácie, ktoré musia byť bezodkladne odovzdané poškodenému pri prvom kontakte s orgánom činným v trestnom konaní, spravidla sa predmetné informácie odovzdávajú v rámci poučenia. V prípade takéhoto odovzdania je potrebné nielen „mechanické odovzdanie“ určitého papiera. Je to najmä policajt, ktorý by mal poškodenému aj vysvetliť, o aké informácie ide, prečo sú pre poškodeného dôležité

a odporučiť poškodenému, aby si ten papier aj prečítal a danú informáciu (pomoc) využil, alebo, ak sa tak rozhodne, nevyužil. Naozaj ide v mnohých prípadoch o úplne nové informácie, poškodení vzhľadom na všeobecne nízke právne vedomie napríklad ani len netušia, že majú možnosť dostať psychologickú či právnu pomoc.

Z obsahu vyšetrovacieho spisu vyplýva, že zástupca poškodeného Správy ciest Žilinského samosprávneho kraja - závod Liptov, Ing. O. U. bol dňa 18.8.2022 vypočutý v procesnom postavení svedka, pričom mu boli v písomnej forme poskytnuté informácie pre obeť trestných činov a telefonické linky pomoci. V prípade druhého poškodeného - V. H. poverený príslušník PZ pristúpil len k postupu v zmysle § 203 ods. 1 písm. a) Tr. por. a telefonicky sa s ním skontoval. Poškodený V. H. mu v zmysle úradného záznamu zo dňa 18.8.2022 okrem iného uviedol aj to, že škodu od syna nežiada uhradiť a vec považuje za uzavretú. Zároveň bol povereným príslušníkom vyrozumený o jeho práve na preštudovanie vyšetrovacieho spisu s možnosťou podania návrhov na doplnenie vyšetrovania. Z uvedeného je teda nepochybné, že v prípade poškodeného V. H. poverený príslušník PZ nepostupoval v intenciách ustanovenia

§ 49 Trestného poriadku tak, ako správne postupoval pri inom poškodenom.

Krajský súd konštatuje, že u poškodeného V. H. došlo k závažnému porušeniu jeho procesných práv, ktoré mu priznáva Trestný poriadok, a to tak, že poverený príslušník ho nedostatočným spôsobom poučil o jeho právach a následne prokurátor nesprávne vyhodnotil takýto postup za správny a aj napriek tomu podal na obvineného obžalobu. Nič na takomto závere nemení ani fakt, že poškodený sa v daný deň nemohol dostaviť na výsluch

do Liptovského Mikuláša a ani fakt, že od obvineného nežiadal náhradu škody. Prokurátor, ako garant prípravného konania, nemôže zatvárať oči nad procesnými pochybeniami vyšetrovateľov PZ a poverených príslušníkov PZ na úkor rýchlosti a hospodárnosti konania. Nič nebránilo službukonajúcemu prokurátorovi vrátiť vec poverenému príslušníkovi, aby zákonným spôsobom poučil poškodeného V. H. o jeho právach, ktoré mu prináležia. Vôbec nič na tomto závere nemení ani to, že poškodený V. H. počas telefonického rozhovoru s povereným príslušníkom PZ uviedol, že považuje celú vec za uzavretú. Poškodený aj v takomto prípade musí byť poučený o všetkých svojich právach a je následne už len na ňom, či tieto práva využije alebo nie. Postup povereného príslušníka PZ, odobrený službukonajúcim prokurátorom, v tomto prípade javí známky obchádzania zákona

a „uľahčovania“ si práce nesplnením svojich povinností a rýchleho „zbavenia“ sa spisu. Opätovne krajský súd konštatuje, že poverenému príslušníkovi PZ a prokurátorovi nedáva za vinu, že poškodeného v daný deň nebolo možné poučiť o jeho právach v plnej miere, ale v takom prípade však postup podľa § 204 Trestného poriadku nepripadal do úvahy.

Krajský súd nespochybňuje tvrdenia prokurátora v dôvodoch jeho sťažnosti, že poškodenému nemožno nanucovať uplatňovanie jeho práv. V mnohých prípadoch poškodení z rôznych dôvodov nemajú záujem na aktívnom hájení si svojich práv v trestnom konaní. Aj napriek tomu však v každom jednom prípade poškodený musí byť poučený o svojich právach konajúcim policajtom (prokurátorom) a až následne má poškodený právo rozhodnúť sa, či tieto práva realizovať bude alebo nie.

V očiach sťažnostného súdu je tiež úplne irelevantným faktom to, že obvinený si vymenil auto so svojím otcom, teda obvinený v podstate riadil zverenú vozidlo. Aj keď sa fakticky na nejaké časové obdobie mohla odohrať výmena motorových vozidiel, vlastníctvo k motorovému vozidlu značky Škoda Fabia, ev. č. MI 059 BJ zostalo nedotknuté, a aj naďalej sa za vlastníka považoval V. H..

Pokiaľ ide o skutočné vyčíslenie spôsobenej škody zvodidiel, bude úlohou orgánov činných v trestnom konaní za týmto účelom nechať vypracovať odborné vyjadrenie k skutočnej výške škody, aby sa predišlo akýmkoľvek pochybnostiam ohľadom právnej kvalifikácie skutku.

Sťažnostné argumenty prokurátora nie sú spôsobilé zvrátiť stavu veci a zákonu zodpovedajúci výrok uznesenia súdu prvého stupňa napadnutý sťažnosťou prokurátora.

Podľa výsledkov prieskumu napadnutého uznesenia a konania, ktoré mu predchádzalo, nadriadeným súdom neboli zistené také pochybenia pri aplikácii práva hmotného a procesného okresným súdom, ktoré by odôvodňovali zrušenie alebo zmenu napadnutého uznesenia, a preto podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. krajský súd sťažnosť prokurátora zamietol, pretože nie je dôvodná.

Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.